

דף סיכום בחינה**מזהה בחינה: 001000266893 מזהה סטודנט: 287774****שם קורס: דיני חוזים**

מספר שאלה	הערה	ניקוד מירבי	ציון
1.1		25.00	24.00
1.2	תשובה טובה, אך הניתוח חלקי ועמום ביחס למספר סוגיות. למרות זאת, ניתנו רוב הנקודות בשל עומק הדין. ר' פתרון מוצע.	20.00	17.00
1.3	תשובה טובה, אך הניתוח כלל מספר אי דיוקים. עם זאת, לאור עומק הדין, ניתנו רוב הנק'. ר' הערות ופתרון מוצע.	15.00	14.00
1.4		20.00	17.00
2		20.00	11.00
3		1.00	

0

ציון בחינה סופי : 93.00**הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים**

*** לתשומת לבך, במידה וההערות מופיעות ב "גיבריש" יש להוריד את הקובץ למחשב ולפתוח ב - reader acrobat ***

אוניברסיטת בר אילן

הפקולטה למשפטים

דיני חוזים

ד"ר עומר פלד

בחינה מסכמת מועד א' תשפ"ג

משך הבחינה: שעתיים

הבחינה בספרים פתוחים

לצד כל שאלה מופיע מספר המילים לפתרון. אין לחרוג מכמות המילים המותרת (במערכת הממוחשבת ממילא אין אפשרות לחרוג מהמקום המותר). המבחן מורכב משתי שאלות. השאלה הראשונה מהווה 80% מהמבחן והשניה 20%. בנוסף, קיימת במערכת שאלה שלישית כמקום לטייטה ללא מגבלת מקום. שימו לב, הטקסט בשאלה השלישית לא יבדק בשום מקרה.

יהלי ראתה ברשת האינסטגרם סטורי (מודעה) של חברת התיירות "פספורט סמארט". בסטורי נכתב כך:

"הזדמנות לכל העוקבים הנאמנים שלנו! אנחנו מחלקים לכם פרס שווה במיוחד - כרטיסי טיסה לתאילנד! בשבוע הקרוב יסתתרו בסטורי שלנו כרטיסים ורודים. מי שיכתוב לנו עד ליום שישי כמה כרטיסים ורודים היו ולמה לו מגיע לטוס, יקבל כרטיס טיסה זוגי לבנגקוק! (מובהר בזאת שהחברה לא תישא באחריות מעבר להזמנת הכרטיסים). המבצע כפוף לתקנון המפורסם במשרדי החברה. "

במשך שבוע שלם יהלי הייתה דבוקה לנייד כדי לא לפספס שום סטורי וביום שישי כתבה לחברה:

"הסתתרו בסטורי 26 כרטיסים ורודים. ניסיתי להמציא משהו, אבל אין סיבה מיוחדת שדוקא לי מגיע לי לטוס".

בפרסומים של החברה אכן היו 26 כרטיסים ורודים.

ענו על השאלות הבאות. אלא אם נאמר אחרת, אין קשר בין הסעיפים.

שאלה מס' 1.1 (25 נק')

הניחו כי בתקנון המבצע, אשר פורסם במשרדי החברה הממוקמים בטבריה, נקבע כי עשרת הצופים הראשונים שישלחו פניה פרטית לחברה ויענו נכונה על השאלה יזכו בפרס, וכי הם לא נדרשים לכלול בתשובה שלהם סיבה לכך שדוקא להם מגיע לזכות. כמו כן, נקבע כי הטיסה הלוך תהיה ביום 1 ביולי מתל אביב לבנגקוק והטיסה חזור תהיה ביום 14 ביולי. הטיסות יהיו ישירות ויסופקו על ידי חברת אל-על.

יהלי היתה בין העשרה שענו נכונה על השאלות. האם לדעתכם נכרת חוזה בין יהלי לחברת פספורט סמארט? אם כן, מהם תנאיו?

תחילה נבחן את ההצעה, מדובר על פנייה לציבור, (קוזלי, 20 לחוה"ח) כך שכל מי שיעמוד בהגדרות החברה יזכה בכרטיסי הטיסה. מדובר על הצעה בלתי הדירה (נוה עם, ס'3ב לחוה"ח) שכן ההצעה "פתוחה" עד יום שישי, ועל המשתתפים נדרש להשלים אותה.

יהלי ביצעה את הנדרש ממנה לפי ההצעה, והביע קיבול להצעה של החברה ביום שישי לפי הדרישה של החברה, קיבול בהתנהגות(שג.מ חניונים-בך-מיעוט) ע"פ מה שנקבע בהצעה, באמצעות הודעה לדף האינסטגרם של החברה, עם המס' הנכון של הכרטיסים הורודים שפרסמו והודעה קצרה אשר מתארת את למה מגיע לה לנסוע.

לטענת המשפט שלמה מגיע לה לזכות, כתוב בתקנון כי הזכייה לא מותנית בכתיבת משפט ועל כן אין סיבה בר יפגע בה.

מבחינת גמירות דעת ישנה גמירות דעת, (ס'2 חוה"ח) ניכר כי החברה מעויינת לנהל את "התחרות" על ידי כך שיצרה תקנון במיוחד בשביל זה ואף הזמינה כרטיסי טיסה כמו כן הביעה גם מסוימת בהצעתה כאשר ציינה במפורש עד מתי ניתן להשיב עם המס' כרטיסי הנכון, פירטה כמה את מועדי הטיסה ואף את חברת הטיסה אשר תנהל את הטיסה.

תנאיו של החוזה הם כאלו עם תנאי מתלה, (ס'27א לחוה"ח) תנאי אשר יגרום לחוזה להכנס לתוקף ע"פ אירוע עתידי שנדרש להתרחש על מנת שהחוזה יחל להתקיים, במקרה דנן, היה נדרש מיהלי לבצע קיבול ביחד עם העמדת התנאי, שהוא תוגבה עם המס' הנכון של הכרטיסים הורודים, ורק לאחר מכן החוזה יכול להתחיל.

ע"פ פרידמן החוזה תקף גם כשלא התקיים התנאי, ולפי טדסקי החוזה לא תקף כלל עד שלא התיים התנאי.

כמו כן, הפנייה לתקנון כשלעצמה בעייתית, הפנייה למסמך נלווה, לא כל אדם ניגש לבדוק את התקנון כאשר הוא מפורסם, ועל כן יכול להוות בעיה במסוימות, שכן עלול להיווצר מצב שבו אנשים המשתתפים בתחרות לא בחנו את ההצעה כמו שצריך, ולמרות שהוא נוגד (סיבה למה מגיע לטוס) את המו"מ, מדובר בתנאי סביר, זו דרישה הגיונית שיתקיים. (דוד נ' דרורי)

24

(1.1)

שאלה מס' 1.2 (20 נק')

בהמשך למענה לסעיף 1, הניחו כי בתקנון נקבע גם כי כל הזוכים מתחייבים לשהות במלון לבחירתה של רשת פספורט סמארט, על חשבונם. חברת פספורט סמארט אישרה כי יהלי זכתה בפרס, בכפוף לכל התנאים שנקבעו בתקנון המבצע. יהלי מוכנה לטוס בתאריכים שהחברה קבעה בתקנון, אבל היתה מעדיפה תאריכים אחרים, במהלך חודש מאי. כמו כן, יהלי שמעה שהמלון שההפקה בחרה יקר יחסית ונמצא במיקום שלא מוצא חן בעיניה, והיא מעוניינת ללון במלון אחר. דונו בטענות הצדדים.

לאחר שנכרת החוזה, אפשר לטעון כי מדובר בחוזה אחיד, ועלינו לבחון את הסעיף שמתאר כי כלל הזוכים נדרשים ללון במלון שבחברה חברת ההפקה.

תחילה נבחן את המצב כי יהלי מעויינת לקבל את כרטיסי הטיסה במועד אחר. ניתן לראות כי הדבר לא אפשרי, משום שהיה רשום בתקנון שאלו הם גם כרטיסי הטיסה, הדבר הוצג באופן מסוים למדי במהלך המו"מ ואף צוין בתקנון מהם מועדי הטיסה, אבל זו רק העדפה אישית של יהלי ל מקרה לא נמאת כתנאי מקפח.(ס'3 חוה"ח אחידים)

חוזה אחיד הינו חוזה שבעל אותו הנוסח לכלל האנשים הכפופים לו, בו עמדה בעלת כוח, לא יחסי ובלתי שוויוני בין הצדדים(כמו חברה גדולה) אשר מגיעה ומציעה לכלל האנשים את אותו הנוסח על מנת להתקשר בחוזה. ישנו תנאי מקפח בחוזה האחיד אותו הציעה החברה, מופיעה בו תניה יחסית חריגה, שחייבים ללון במלון אותו בחרה חברת פספורט.

למה? הרי החוזה נוגע לכרטיסי טיסה וגם נרשם מפורשות כי "אחריות החברה להזמין כרטיסים בלבד", אז מדוע שהחברה תחייב את הזוכים ללון במלון שהיא בחרה בו.(ס'3 חוה"ח אחידים) כמו כן, הדבר מעט על חוסר תו"ל בקיום החוזה(ס'39 לחוה"ח), משום שכל אדם סביר היה מבין מהתנאי הנ"ל כי לחברת פספורט "יוצא מזה משהו" שמחייבת את הזוכים לעשות

יהלי יכול הללטעון ע"פ ס'3 לחוה"ח אחידים כי מדובר על תנאי בעייתי וכי נדרש לבטל אותו מהחוזה, בנוסף יהלי עשויה לטעון כי מדובר בתנאי קפח בחוזה אחיד, שכן ע"פ ס'4(5) לחוה"ח אחידים, מחייבים אותה להיקשר עם ספק (המלון) איתו היא לא מעוניינת להקשר, וכשבוחנים את ההגנות והסבירות בהתחשב במכלול החוזה, העניין לא מתקבל על הדעת.(פס"ד מילגרם)

17

(1.2)

תשובה טובה, אך הניתוח חלקי ועמום ביחס למספר סוגיות. למרות זאת, ניתנו רוב הנקודות בשל עומק הדיון. ר` פתרון מוצע.

דיון בשאלה האם התנאים בתקנון אינם חלק מההתקשרות, וכן בהשפעה של התשובה על הקיבול - דיון חלקי.

ככל שהתקנון הוא חלק מההצעה, דיון בשאלה האם היה צורך להדגיש את הפרטים (מלון ותאריכים) בעת ההתקשרות, בהתאם לעניין אררט וחובת תום הלב -הטענה עלתה, אך היישום והניתוח חלקיים.

האם ענייננו הוא בתנאי מקפח בחוזה אחיד לפי סעיף 3 והחזקה בסעיף 4(5) לחוק חוזים אחידים - ניקוד מלא.

שאלה מס' 1.3 (15 נק')

הניחו כעת כי יהלי היא בת 16. הוריה של יהלי, אשר חיים בנפרד ולא נישאו, לא ידעו שיהלי שלחה הודעה לפספורט סמארט באינסטגרם. הוריה של יהלי אסרו עליה בעבר לענות למודעות של חברות מסחריות באינסטגרם. כעת, לאחר שזכתה, הוריה לא מתנגדים לכך שהיא השתתפה בתחרות. יהלי, שזכתה בכרטיס זוגי, מעוניינת להעניק את הכרטיס הנוסף לאביה. אימא שלה יהלי מתנגדת לכך שיהלי תמסור לאביה את הכרטיס הנוסף. דונו בטענות הצדדים.

משום שיהלי בת 16, ולפי מה שקובע ס'3 לחוק הכשרות המשפטית(להלן:חוק הכשרות) מתחת לגין 18, על כן היא קטינה. פעולת הקיבול שהיא ביצעה להצעת החברה איננה תקפה, וטעונה אישור של נציגו של הקטין.(ס'4 לחוק הכשרות) לרוב נציגו של הקטין הינם הוריו, פרק הזמן המיועד לאישורו של הפעולה של הקטין הינה חודש.

אך משום עולה אושרה בידי נציגיו(ההורים), מבחן כעת את הסיטואציה הבעייתית, שאמה לא מוכנה שהכרטיס הנוסף יגיע לאביה.

כל אחד מן ההורים רשאי לפנות לביהמ"ש על מנת להשיג הוראה בעניין.(ס'19 לחוק הכשרות) וכן יכולים גם לפנות ביחד לביהמ"ש על מנת שיכריע בדבר או לחלופין יטיל על מישהו אחר את ההחלטה בדבר.

בנוסף, אפשר לגרוס כי מדובר במתנה שאינה נהוגה, שבת מעניקה לאביה כרטיסי טיסה על כן לפי ס'20(3) וס'20(5) לחוק הכשרות אמה של יהלי יכולה לטעון בביהמ"ש כי נתינת הכרטיס לאביה טעונה אישור מלכתחילה של ביהמ"ש, שכן קטינים אינם יכולים לבצע פעולה משפטית(נתינת מתנה, שלא נהוג לעשותה) לבין הוריו.

***לא מדובר על פעולה שקטינים רגילים לעשות.(ס'6 לחוק הכשרות)

14
(1.3)

תשובה טובה, אך הניתוח כלל מספר אי דיוקים. עם זאת, לאור עומק הדיון, ניתנו רוב הנק' . ר' הערות ופתרון מוצע.

שאלה מס' 1.4 (20 נק')

הניחו כעת כי בתקנון המבצע נקבע כי אם מעל לעשרה משתתפים יענו נכונה על השאלה, הפרס יחולק לעשרה מבין העונים נכונה אשר יצליחו לעמוד ברחובות תל אביב את הזמן הרב ביותר עם שלט פרסומת של חברת פספורט סמארט מעל לראש, תוך שהם משתפים תמונות באינסטגרם. כן נקבע כי הנסיעה תארך בשבועיים הראשונים של חודש יולי. יהלי עמדה עם השלט מעט לראש ברחובות תל אביב במשך שעות ארוכות, וזכתה בתחרות. יהלי התאכזבה מהתאריכים כי בדיוק באותם ימים חל טקס סיום קורס הקצינים של אחיה. יהלי הזמינה מקום במלון לתאריכים של הנסיעה וכדי לחסוך בעלויות, ההזמנה נעשתה ללא אפשרות ביטול. שלושה ימים לפני הנסיעה, החברה מסרה ליהלי כי בשל טעות של החברה, הטיסה תידחה לחודש ספטמבר. דונו בטענות הצדדים ביחס לתרופות שעומדות לה.

יהלי עשויה ראשית לטעון לאכיפה, הינו הסעד הראשוני והעיקרי אשר יגשים את החוזה בצורה הוגנת. אך משום שחברת פספורט הודיעה על הדחייה כ-3 ימים לפני הנסיעה, (פיקוח בלתי סביר מביהמ"ש, סתם נ' מרקוביץ) ספק שתוכל להשיג מביהמ"ש את סעד האכיפה מול החברה.

מצד שני טען חברת פספורט כי מדובר על ביצוע בקירוב, (קדמן עדן) בעקבות טעות של החברה, הטיסה עדיין תתקיים פשוט במועדים אחרים.

נבחן האם מדובר על הפרה יסודית (ס' 6 לחוה"ח תרופות)-הפרה יסודית הינה הפרה שניתן להניח כי הנפר לא היה מתקשר בחוזה אילו ידע על התוצאות מראש, אך ההפך, יהל הייתה שמחה יותר אם מלכתחילה תאריכי הטיסות היו שונים, משום שכך לא הייתה מפסידה את סיום קורס הקצינים של אחייה. אם ההפרה לא יסודית נדרש לתת ארכה לקיום (לא רלוונטי במקרה דנן)

יהלי תדרוש פיצויים מחברת פספורט על ההפרה, ויש לה כמה אפשרויות. הפסד על המלון הינו נזק תוצאתי, שכן קיים נזק והוא נוצר עקב ההפרה (קש"ס)

1. אכיפה+הסתמכות עיקרית (מבט-בנייה) שכן יהלי עדיין רוצה לטוס, אבל רוצה שיחזירו לה את הכסף על ההפסד שהיה לה מהתשלום למלון. שכן פיצויים אלו היו שמים אותה אילו קיים החוזה, כך יוחזר השווי של הטיסות ושווי המלון.

מצד שני המלון יטען כי נדרש להתייחס לדברים הבאים:
1. ריחוק הנזק (ס' 10 לחוה"ח תרופות)- על חברת פספורט לא היה לדעת כי המלון הוזמן ללא אפשרות ביטול, הנזק היה לא צפוי.

2. הקטנת הנזק (ס' 14 חוה"ח תרופות)- לכל הפחות על יהלי ליצור קשר עם המלון ולבקש לקבל את הכסף בחזרה, ובגלל שהזמינה ללא ביטול, יש להפחית מפיצויים. (אגד)
3. אשם תורם (eximim)- הייתה יכולה למנוע את המצב, אם לא הייתה בוחרת באפשרות ללא ביטול.

דין טוב אך לעיתים חלקי ולעיתים לא

רשימה
ל
פתרון מוצע והערות
(1.4)

חברת הכנסת פנינה רוזנטל מעוניינת לערוך תיקון לפרק כריתת החוזה בחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. לפי תיקון זה יתווסף לחוק סעיף 2א. לאחר התיקון החוק ינוסח כך-

כריתת חוזה – כיצד

1. חוזה נכרת בדרך של הצעה וקיבול לפי הוראות פרק זה.

הצעה

2. פנייתו של אדם לחברו היא בגדר הצעה, אם היא מעידה על גמירת דעתו של המציע להתקשר עם הניצע בחוזה והיא מסויימת כדי אפשרות לכרות את החוזה בקיבול ההצעה; הפניה יכול שתהיה לציבור.

2א. (א) ההצעה תכלול חיובים של המציע לניצע וכן תכלול חיובים של הניצע למציע.

(ב) בחר המציע כי הקיבול יהיה במעשה לביצוע החוזה, תהיה ההצעה בעלת תוקף אף אם לא תידרש מהניצע תמורה נוספת.

(ג) אין בסעיף זה כדי לפגוע בתוקפה של התחייבות של אדם לחברו כי יקנה לו נכס שלא בתמורה אשר נעשית בהתאם לדין אחר.

אתם מתמחים בלשכת חברת הכנסת, והתבקשתם לחוות את דעתכם המקצועית כיצד התיקון משנה את הדין הקיים, והאם שינויים אלה רצויים.

ננתח את השינויים.

א. הסעיף הנ"ל בעייתי מאוד, איך ניתן להציג בהצעה את החיובים של הניצע למציע? במידה והסעיף יוסף המהלך עלול
זביל לכריתות חוזה ללא גמירות דעת וללא מסוימות, אנשים יתקשרו בחוזים אשר מחילים חיובים ללא הבנה עמוקה שלהם,
ואף לא יביעו את מסוימותם בהליך המו"מ בכך שיוכלו לבחור דברים ולהביע דעה בעקבות דברים, שכן ברגע שיש קיבול -
נכרת החוזה, אם ישנה הצעה שכזו שמחילה המון פרטים, וצד ב' ישנה אותה זו תהיה הצעה חדשה כל פעם, ולא באמת מו"מ
לגבי חוזה ספציפי נקודתי.
כמו כן, הדבר עלול לגרום למדרון חלקלק של משא ומתן והצעות ללא תו"ל(12 ס' חוה"ח) עקב כך שצד אחד לא מין בחוזה
יותר מן הצד השני.
עקב כך, אני נגד הסעיף.

ב. סעיף בעייתי גם כן, משום שעלול להיווצר מצב בו הצד "המציע" יוציא הודעה לרבים כי פעולה א תהווה קיבול, וצד ב' יבצע
קיבול לחוזה בהתנהגות ללא רצון עמוק להקשר בו, ואז המציע יוכל לדרוש סעדים מביהמ"ש לקיום החוזה, כפי שמצוין
בסעיף כי הניצע לא ידרש לתמורה נוספת.
הדבר עלול להוביל לכאוס בין אדם לחברו, או בין אדם לציבור, שיגרום להצפת בתי המשפט בתביעות לאכיפת חוזה ופיצויים,
ולמדרון חלקלק אשר יעניק פתח לתביעות רבות וסתמיות בביהמ"ש.
על כן אני נגד הסעיף.

ג. אין לי דעה נחרצת בעניין סעיף זה, הסעיף מדבר על תוקפה של התחייבות להעניק מתנה ללא תמורה, ומציין שלא יפגע
בכך, אך בפועל על פי ס' 2ב לתוספת יכולה להיות קיבול בהתנהגות ללא תוספת מיוחד מן הניצע, מה שנוגד את דרישת הכתב
לדוג' בחוק המתנה על פיו נותנים מתנה(50א חוק המתנה

11
(2)

**לא ברור מהתשובה מה השינויים.
הדבר מקשה על הבנת הנימוק האם הם רצויים.**

שאלה מס' 3 (1 נק')

מקום לטיוטה. אין מגבלת מקום.

שימו לב- טקסט שיכתב במענה לשאלה לא יבדק בשום מקרה.

בשל צורך טכני, כתוב שלשאלה יש נקודה אחת. חשוב להבהיר - לא ינתן ניקוד.

1.3 - כשרות משפטית אישור בידי מי? הסכמה בנוגע לילד לפי כשרות משפטית דיון לביהמ"ש

1.1 - כמו כן, ניתן להסתכל על ההצעה ככזו שהיא הזמנה להציע הצעות, (חברה קדישא) זאת אומרת עד שלא נשלחה הודעה של יהלי, עם משפט שמסביר מדוע מגיע לה לזכות בכרטיסי הטיסה, היא בעצם הציעה הצעה לחברה לקבל את "הטיעון" שלה מדוע מגיע לה לזכות בכרטיסי הטיסה, מרגע שליחת ההודעה, בסמכות החברה להחליט האם היא מקבלת את הצעתה של יהלי או לחלופין דוחה אותה, בהתאם